

ANA ITERANIBA AONON TE BETEBEKE

RONGORONGO NI KAIRIIRI MAN TE AONO

Ko Tangirai?

Iroun Unimwaane Glen Burgess

Ngkai a mwananga ana reirei ma te Tia Kamaiu ni mataniwin aban Kaitareia Biribi, e titirakinia Iesu, "Ao ngkami kam taku bwa antai Ngai?"¹ E kaeka Betero ni kangai, "Bon te Kristo Ngkoe, are Natin te Atua are E maiu."² Ngkanne i marawan Tiberia, te Kristo ae e a Uti e titirakina Betero, "Ko tangirai riki nakoia uakai"³ E matoa ana kaeka Betero, "Eng, te Uea, ko atai bwa I tangiriko."⁴

E ataia Betero rinanon te Tamnei ae Raoiroi bwa Iesu bon te Kristo. E a tia ni karekea oin ana kaotioti, ao aio e riki bwa ana kakoaua ma ana koaua ae onoti. Te Tia Kamaiu e ataa aio ngke e taekinna, "Ko a kabwaia Timon ae natin Iona: bwa e aki kaota

aei nakoiim te iriko ma te rara, ma e kaotia Tamau are i Karawa".⁵ Imwintian Betero ni kaota ana tangira ibukin te Tia Kamaiu, e kaeka Iesu ma te taea, "Kakamwarakeia au tibu."⁶ Ni beku ibukin te Tia Kamaiu ti na tangiria, ao ngkana ti tangiria, ti na kinia.

N te ririki ae nako n Eberi n te Maungatabu ni Kabuta, e katanoata Beretitenti Russell M. Nelson te waaki ae boou ao ae e tabu bwa e kanga arora n tabeakinia ao n ibuobuoki nakoia aomata. E taku, "E a tia te Uea ni karaoi bitaki n te kawai are ti na tararuaira i bon imarenara."⁷ Ngkanne n Okitobwa n te Maungatabu ni Kabuta, e katanoata Beretitenti Nelson bwa ti na karekei "bwaai n reirei ake a maiuakinaki n te mweenga ake e boutokai te Ekaretia ni kamatebwai a te reirei, ni kakorakora te onimaki, ao ni karikirakea oin arora n taromauri."⁸

Ngkai e reitinako Betero ni kari-kirakea ana onimaki, e taku te Tia Kamaiu nakolina, "Ngkana ko a rairaki kateimatoia tarim."⁹ Ana katanoata Beretitenti Nelson ibukin te mweenga, e boboto iaon reiakinan te reirei ao te waaki ae boou, ao ae e tabu n tabeakinia ao n ibuobuoki nakoia tabeman, e kariaira bwa ti na karaoi raoi bwaai aika uoua are e butiaki iai Betero iroun te Tia Kamaiu.

Te moan, ti na karikirakei oin rairakira aika onoti ibukin te Tia Kamaiu Iesu Kristo. E ngae ngkana teniua te aoa tain te bootaki n taromauri, ke ngkana tao ai uoua ngkai, e bon mena n oon mweengara are ti na karekei aika a mwaiti n rairakira

Unimwaane Glen Burgess

aika a onoti ao ara onimaki ae aki mwaingang.

E taku Beretitenti James E. Faust (1920–2007), "Ngkana ti tangiri mweengara bwa a na tabu, ti na kakorakoraira riki ni karaoi bwaai ake a booraoi ma Tamnein te Uea."¹⁰ Bwaai n reirei ake e boutokai te Ekaretia, "Nakomai, Iriirai—Ibukiia Aomata nako ao Utu" e baireaki ibukin buokara n reiakin te euangkerio, ngkana tao i bon iroura ke ara utu.

Ngke e kabwarabwaraaki bitaki aika a boou nakon ana tai ae onoti te aomata ke te utu, e na bae ni kaoti ma oin ana kakaewenako. N ataa-kin aio, e katauraoa te kakoaua aio nakoira Beretitenti Nelson: "I berita bwa ngkana kam botumwaaka ni mwakuri ni karika mweengami bwa te tienta ibukin reiakinan te euangkerio, n taai aika a batia na rangin kakukurei bongin ami Tabati. A na kukurei natim n reiakin ao ni maiuakin ana reirei te Tia Kamaiu, ao a na akea korakoran ana kairoro teuare e buakaka inanon maium ao inanon naba mweengam. E na korakora te bitaki inanon mweengam ao ni kateimatoaki."¹¹

Kauouan katein Betero ae e kaineti bon kateimatoakiia tarina. Ti nanona ngkai aio ma te mwakuri n "ibuobuoki". E taku Unimwaane D. Todd Christofferson bwa te ibuobuoki bon, "aron te riki bwa ana reirei, ti iriira te Tia Kamaiu, ti kataia ni karaoa are e karaoia te Tia Kawakin Tibu ae Raoiroi, ao n ira ana katooto ake E katei ao are reirei bwa ti na iriira

Kristo ao n riki bwa Ana reirei n aro nako".¹² Ngkai ti karikirakea anuan Kristo i bon inanora, mwiokoara ibukin ara ibuobuoki e na aki taraa ni karawawata, ma, e na korakora tangirana ao e na iai kaniwangam iai ao e na karaunano karoakina.

Tera ae kananona Kristo ngke E kabongana te taeka ae "aikai", ngke E taku nakon Timoni Betero, "Ko tangirai riki nakoia 'uakai'?"¹³ E kananonai katabetabe ao bwaai riki tabeua aika a mwaiti inanon maiura, ake a kaiangatoa n ara tai ao n ara iango.

Unimwaane Christofferson e taku, "Ni kawakina te onimaki ae matoatoa man teimatoa iroun Kristo e kainnaona ana euangkerio Iesu Kristo bwa e na rin inanora ao n tamneira, nanona bwa te euangkerio e na riki tiaki ti teuana te bitaki man bitaki nako inanon maiun te aomata, ma e na boboto iaon kaitiakan maiu teuanne ke neienne."¹⁴ Ngkai ti karikirakea ara koaua iroun Kristo, ara maroro e na riki bwa rairakira. Ngkanne ti na kona ni kaeka n aron are e karoia Timon Betero ma te koaua ni kangai, Eng te Uea, ko ataia bwa I tangiriko, bwa ngkoe te Kristo, natin te Atua ae maiu. ■

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. Mataio 16:15.
2. Mataio 16:16.
3. Ioane 21:15.
4. Ioane 21:15.
5. Mataio 16:17.
6. Ioane 21:16.
7. Russell M. Nelson, "Waki nako ma," Eberi 2018 Maungatabu ni Kabuta.
8. Russell M. Nelson, "Marooro ni Kaukuki," Okitobwa 2018 Maungatabu ni Kabuta.
9. Ruka 22:32.
10. James E. Faust, "Teei n Taabo aika Tabu," Eberi 2005 Maungatabu ni Kabuta.
11. Russell M. Nelson, "Becoming Exemplary Latter-day Saints," Okitobwa 2018 Maungatabu ni Kabuta.
12. Gospel Library/ Leaders/Ministering/ Effective Ministering/Why We Minister.
13. Ioane 21:15.
14. D. Todd Christofferson, "Teimatoa n aki Kamwaingaki n am Onimaki iroun Kristo," Okitobwa 2018 Maungatabu ni Kabuta.

Te Rairaki ae e Nene ao n Reitinako iroun Tamara are i Karawa ao te Uea lesu Kristo¹

Iroun Unimwaane Quentin L. Cook

Ara kaantaninga bon kabaerantan te Ekaretia ao baike a karoiki n te mweenga n te kawai are e na rang kakorakora te onimaki ao te maiu n tamnei ao te rairaki ae nene.

Ngkai e a tia Beretitenti Russell M. Nelson n taekina aron tamaroana ao tangiraoina, taan kairiiri n te Ekaretia a tia ni mwakuri inanon te tai ae maan iaon "te kainibaire ae *boboto n te mweenga* ao e *boutokaki n te Ekaretia* ibukin reiakinan reirei, ni kakorakora te onimaki, ao ni kaunga te nano ni kan nebobebo." E katanoata Beretitenti Nelson te bitaki ni karekean "te baeranti ao te reitaki i marenan te anga reirei n te euangkerio n te mweenga ao n te Ekaretia."

Ni kakoroan nanon aikai—e kabwarabwari iroun ao iaan ana kairiiri Beretitenti Russell M. Nelson ao ni iraki man aia babaire te Kauntira n te Moan Beretitentii ao te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman—bairean tain te bootaki n te tabati e na bitaki n aron kawai aikai, ni moanaki n Tianuare 2019.

Bairean Tain Bootakin te Tabati

Ana bootaki te Ekaretia n te bong ae te Tabati e na iai 60 te miniti ibukin te bootaki n toa ni katoa Tabati, ae na boboto iaon te Tia Kamaiu, te otenanti iaon te toa, ao reirei ibukin maiun tamneira. Imwin te tai ni mwaing nakon taian kirati, kaain te Ekaretia a na kaea te kiraati ae 50 minitina ae e na bbitaki ni katoa Tabati:

- Reirei n Tabati e na karoaki n te moan ao n te kateniuia n tabati.

Unimwaane Quentin L. Cook

- Kooram n te Nakoanibonga, Aia Bootaki Aine, ao Kairake n Ataeinaine a na karoaki n te kauoua ao te kaaua n Tabati.
- Bootaki n te kanimaua n Tabati e na tiku iaan ana kairiiri te bitioburiki.

Moanrinan a na karoaki ni katoa wiiki n te tai are e nako kanoan te 50 ni miniti ao ni kaairaki ma tain te anene ao taian kiraati.

Ao ibukin bairean tain bootakin te tabati, taan kairiiri aika mataniwi n te Ekaretia a tia n ataia bwa inanon ririki aika mwaiti kain te aro tabeman, tenuia te aoa n aron bairean te tai n te tabati n te ekaretia e na taraa ni kangaanga. Aio e bon taraa ni koaua ibukiia kaaro ma natia aika uarereke, ataein te Moanrinan, membwa aika kara, ake a tibwa rairaki ao tabeman riki.

Ma a mwaiti riki bwaai aika a riki n te bitaki aio nakon are tii kauare-rekean te tai ni bootaki n te Tabati. E ataia Beretitenti Nelson ma nanona ni kakaitau bwa e a mwaiti ae e a tia ni katiaaki mai imwin ami kakaoni-maki nakon kakao ake a taekinaki mai mwaina. Ngaia ao taan kairiiri ni kabutaa te Ekaretia, a tangiria n uota te kimwareirei ae korakora nakoia kaaro, ataei, kairake, ake a tuai n iein, kaara, naake a tibwa rairaki, ao ake a reiakinaki irouia mitinare—rinanon te waaki ae e boboto n te mweenga ao e Boutokaki n te Ekaretia, n te waaki ae baeranti. Oin te waaki aei ao kakabwaia ake a irekereke ma te bitaki aio ao ake tabeua riki ake a tibwa tia n rinanoaki n aron:

- Te Rairaki ae e Nene ao n Reitinako irou Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo ao kakorakorakin te onimaki Irouia.
- Kakorakorakiia tabeman ao utu rinanon te karikiram ae e boboto n te mweenga ao e boutokaki n te Ekaretia are e karika te kakukurei ni maiuakinan te euangkerio.
- Kawakinan te bong ae te Tabati, ma katuruan ara iango n te otenanti are te toa.
- Ni buokiia natin Tamara are i Karawa ni iteran te rabuna aika uoua rinanon te mwakuri ni mitinare ao karekean otenanti ao berita aika tabu ao kakabwaia man te tembora.

Te Kamatebwai ae Boboto n te Mweenga, ae Boutokaaki n te Ekaretia

Bairean Tain te Taromauri n te Tabati aei e karekea te tai ae mwaiti ibukin te bootaki n te mweenga n te tairiki ao te kamatebwai n te euangkerio n te mweenga n te tabati, ke ni boong tabeua are e rineia temanna

ao te utu. Te waaki ni kakukurei n te utu n te tairiki e konaa ni karaoaki n te Moanibong ke ni boong tabeua. Ao n aron aio, taan kairiiri a na reitanako kawakinan tairikin te bong ae te Moanibong n aki katabea man ana bootaki ao ana waaki ni kabane te Ekaretia. Ma e ngae n anne, te tai are e kabaneaki n te tairiki n te mweenga, te kamatebwai n te euangkerio ao waaki ni kakukurei ibukiia tabeman ao utu a konaa ni baireaki taia nakon angaraoina irouia.

Kamatebwai te euangkerio n te utu e na korakora karikirakeana n te karikiram ae ti teuana ao te boki ae *Nakomai Iriirai* ibukiia Aomata n Tatabemaniia ao Utu are e baireaki ma are e reiakinaki n te Reirei n Tabati ao Moaninan. Inanon Tianuare, te kiraati n te roronrikirake n te Ekaretia ao te Reirei n Tabati ibukiia ikawai ao Moaninan a na kamatebwai te Nu Tetemanti. Te boki ae boou ibukin te mweenga *ae Nakomai Iriirai* ibukiia Aomata n Tatabemaniia ao Utu e karaoaki bwa e na buokiia membwa ni kamatebwai te euangkerio n te mweenga. E kabwarabwara: “Te bwai n ibuobuoki aei bon ibukiia aomata n tatabemaniia ao utu n te Ekaretia. E karaoaki bwa e na buokiira [riki] n reiakina te euangkerio—tao i bon [ioura] ke ma [ara] utu. . . . Te kabwarabwara n te bwai ni ibuobuoki ae [boou] aio e baireaki nakon teina ni kabonganaaki ni katoa wiiki.”

Reirei aika boou ibukin te Moaninan n te boki ae *Nakomai Iriirai* bon tiiteboo bairean te anga reirei iai ni katoa wiiki. Te kiraati ibukiia ikawai ao kairake n te Reirei n Tabati n te moan ao te kateniua n Tabati a na baireaki bwa aonga ni boutoka te boki are *Nakomai, Iriirai* are te bwai ni ibuobuoki n te mweenga. N te kauoua ao te kaaua n Tabati, ikawai n te Nakoanibonga ao Bootaki n Aine a

na reitaanako kamatebwai aia reirei taan kairiiri n te Ekaretia, ni kabotoaki iaon aia reirei burabeti ake ngkai. Kairake n ataeinaine ao ataeinimwaane n te Nakoanibonga ae te Aaron a na kamatebwai reirein te euangkerio ae katauaki n te Tabati anne.

Te boki ni ibuobuoki ae boou ibukin te mweenga e katauraoi “Iango ibukin Kamatebwai Koroboki aika Tabu ao Bootakin te Utu n te Tairiki.” Te kabwarabwara ibukin kanoan te wiiki a reke iai iango ibukin buokan te kamatebwai ao waaki ni kakukurei ibukiia aomata n tatabemaniia ao utu. Te bwai ni ibuobuoki are *Nakomai, Iriirai* ibukiia Aomata n Tatabemaniia ao Utu iai naba korobanna inanona are e na buoka te kamatebwai n te utu riki ibukiia ataei. Te bwai n ibuobuoki ae e boou aei e na katauraoaki nakon mweenga nako ni moa man Ritembwa te ririki aei.

Beretitenti Nelson, n ana moan marooro nakoia kaain te Ekaretia inanon Tianuare, e kaumakiira bwa ti na katauraoira ibukin Kauaokin Iesu Kristo n touan kawain te berita.

N aron katein te waaki n te aonaaba e a tangiraki ngkai ae e na kamatoaki rairakin temanna ao ni kakorakoraki te onimaki iaon Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo ao Ana Mwakuri ni Kamaiu. E a tia ni katauraoira te Uea, teutana imwin teutana, ibukin taai ni kakatai ake ti na rotaki iai. N ririki aika a tibwa nako, e a tia te Uea ni kairiira n noori oin kangaanga n aron:

- Kawakinan te bong ae te Tabati ao kakaawakin te otenanti n te toa are e a manga kamatoaki riki inanon teniua te ririki n nako.
- Iaan ana kairiiri te bitiobi, te kooram n unimwaane ae e a korakora ao Aia Bootaki Aine a katurua aia mwakuri n ana kaantaninga ao taben te Ekaretia ni buokiia

membwa ni karaoi ao ni kawakinii berita aika tabu.

- Karaoan te mwakuri n ibuobuoki n te “kawai ae rietata ma ni mim-tong” are e a tia ni wakinaki ma te nano ni kimwareirei.
- N taraan ara kaantaninga mai moana, berita n te tembora ao te mwakuri ibukiia ara baktibu a riki bwa mwakoron te berita ae tabu.

Te bitaki ae taekinaki n te ingabong aei bon ngaia naba teuana te katooto ibukin kairara n taian kakaewenako inanon ara bong.

Ni waakin ana reirei te Ekaretia e a tia n rang ni kaungaa karekean namakin aika raraoi ni bootakin te Ekaretia ni katoa Tabati. Ti ataia bwa ngkana e nakoraoi te anga reirei ao e tauraoi nanoia kaain te kiraati, e na reke tibwangara ae tamaroa inanon te Tabati anne. Ti kakabwaiaaki bwa e rikirake namakinan te Tamnei ae Raoiroi ao e kamatoaki te nano n rairaki n tain te bootaki n Taromauri.

Te karikiram ae boou are e boboto n te mweenga ao are e boutokaaki n te Ekaretia e na konaa ni kakorakoraa

te utu inanon maiuia n te aro ao ni bon oin maiun te aomata n tatabeman. Ti ataia bwa ana kakairi te tamnei ao te rairaki ae nene ao n reitinako e konaa n reke n te mweenga. N ririki aika nako, te kamatebwai ae e karaoaki ibukiia ataeinimwaane ao ataeinaine n aron namakinan te Tamnei ae Raoiroi e reke n angiin te tai man kamatebwai koroboki aika tabu ao te tataro n te mweenga. Ara kaantininga bwa ti na kaboraoi bwaai ake a namakinaki n te Ekaretia ao te mweenga n te aro bwa e na kakorkora te onimaki ao te maiu n tamnei ao ni kamatoa te rairaki iroun Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo.

Te Rairaki ae Nene ao n Reitinako

Te kouru n te bitaki aikai bwa e na reke te rairaki ae nene ao n reitinako irouia ikawai ao te roro ae rikirake. Iaon moan baan te boki are ibukiia aomata n tatabemaniia ao utu e kao-taki iai: “Te iango ibukin reiakinan ao te anga reirei n te euangkerio ni kabane bwa e na kamatoa rairakira ao ni buokiira bwa ti na katootonga Iesu Kristo. . . E nanonaki bwa katukan

ara onimaki iaon Kristo bwa e na bitii nanora.” E buokaki aio ngkana ti rootiia “ake tiaki n tii te umwanreirei ma inanon temanna ao n te mweenga. E kainanoa kateimatoaan, te kekeiaki ni katoa bong ni mataata ao ni maiuakina te euangkerio. Te rairaki ni koaua e kainnanoa ana kakairi te Tamnei ae Raoiroi.”

Te kabanea ni kakaawaki ni kouru ao n rietata ni kakabwaia n te rairaki ae nene ao n reitinako bon kororaoim ni karekean te berita ao te otenanti ni kawain te berita.

Ti onimakini ngkami bwa kam na uaia ni marooro ni karekea te kaotioti n aron mwakurian te bitaki aikai—n aki tarai bwaai aika akea manenaia ke n tuanga temanna ke te utu teraa ae e na karaoa. Kaetieti riki tabeua a na tibwaaki inanon te reitaki n taai aika a na roko ni ikotaki ma ana reta te Moan Beretitentii.

I kokoauaa nakoimii bwa n tain iangoakina n te Kooram n te Moan Beretitenti ao te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman n te tembora, ao imwin ana tataro ni bubuti ara burabeti nakon te Uea ibukin te kaotioti bwa e nang karaoaki nanon bitaki aikai, e reke te kamatoa ae e korakora iroura ngaira ni kabane. Beretitenti Russell M. Nelson bon ara Beretitenti ao ara burabeti ae maiu. Te katanoata ae karaoaki n te bong aei e na karika te kakabwaia ae korakora nakoia ake a butimwaea te bitaki aei ma nanoia ao n ukora ana kairiiri te Tamnei ae Raoiroi. Ti na kaniaki ma Tamara are i Karawa ao ara Uea ao ara tia Kamaiu, Iesu Kristo, are I riki bwa te tia kokoauaa. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA ANA TARAAKI

1. Tara Quentin L. Cook, “Te Rairaki ae e Nene ao n Reitinako iroun Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo”, Okitobwa 2018 General Conference; www.lds.org/languages/gil/content/general-conference/2018/10/deep-and-lasting-conversion-to-heavenly-father-and-the-lord-jesus-christ.

Bairean Tain te Taromauri n te Tabati aei e karekeia te tai ae mwaiti ibukin te bootaki n te mweenga n te tairiki ao te kamatebwai n te euangkerio n te mweenga n te tabati, ke ni boong tabeua are e rineia temanna ao te utu.

